

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars secunda, hoc est:
Solida, ad discendam & exercendam, ex evangeliis tam
dominicalibus quam festivalibus Christi & sui-ipsius
notitiam, informatio**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126164](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126164)

omnes feræ sylvarum, jumenta in montibus, & boves mille, Psal. 50. v. 10. attamen peculiarem gregem habet inter homines, quos sanguine suo emit, & per verbum & sacramenta sanctificavit, hi sunt oviculae, quas speciatim novit, quas nomine vocat, ut nemo easdem separare possit à caritate suâ, Rom. 8. v. 38. 39.

Hic velim scruteris, an & tu ad oviculas Christi pertineas?

Magna hinc curâ opus! Christus enim aliquando segregaturus est oves ab hædis, & statuet oves à dextris suis, hædos autem à sinistris, Matth. 25. v. 32. seqq.

Ovis agnoscit vocem pastoris sui, & sequitur eum. Ita quicumque Christi oviculis se adnumerari cupit, ejus vocem, quam in scriptis Mosis & Prophetarum adhuc hodiè tradit, audire & sequi debet, hic est filius meus dilectus, hunc audite, ait ipse pater cœlestis, Matth. 17. v. 15.

Ovis ruminat, quâ de causâ inter animalia munda, relata est, Levit. 11. v. 3. Sic etiam verus Christianus ruminare, h. e. repetere debet, quod in Ecclesiâ ex ore pastoris audivit, ne sit auditor, sed factor verbi, Jac. 1. v. 22. Psalm. 1. v. 2.

Ovis, si erravit, tamdiu balat, dum à Pastore ad gregem reducat: Sic oviculae Christi sine intermissione balant. Erravi, sicut ovis, quæ periit, quæ re servum tuum, Psal. 119. v. ult. Jer. 31. v. 18.

Ovis est animal possessori suo maxime utile: Sic & Christianus dono suo in alterius commodum uti debet, 1. Petr. 3. v. 10. 1. Cor. 9. v. 7.

Ovis est animal patiens, Esa. 53. v. 7. Sic & Christiani patientiam exercere debent, cum Michâ dicentes: Iram Domini portabo, Mich. 7. v. 9.

Ovis est animal pacificum. Sic & oviculae Christi inquirere pacem, & eam persequi debent, Pl. 34. v. 15. Hoc est iudicium ovicularum Christi, Joh. 13. v. 15.

Hic itaq; te probes, mi Christiane! Et si hæctenus ejusmodi ovicula non fuisti, sed vel canis mordax, qui reversus est ad vomitum suum; vel sus lota in volutabro luti, 2. Pet. 2. v. ult. revertere ad ovile Christi, extra quod non est salus: sicut omnia quæ extra arcam Noæ erant, aquis diluvii peribant, Gen. 7. v. 21.

In Bœotiâ fluvii duo inter se contrarii sunt, quorum alter, oves albas nigras, alter nigras candidas reddit. Quod si & tu fortè in Diaboli balneo fuisti, & nigredine peccatorum infectus es: agnosce crimina tua, & ora cum Davide: Misere mei Deus, Psal. 51. v. 1. Et peccata tua, qui fuerunt ut coccinum, quasi nix dealbabuntur, & si fuerint rubra, quasi vermiculus, velut lana alba erunt, Esa. 1. v. 18.

De Secundo,

Pergemus nunc ad alteram partem, *ἡ ἐπινοία*, sive notitiam Domini nostri Jesu Christi contemplaturi. Hic nobis proponitur in hoc Evangelio.

1. *Tanquam bonus pastor,* qualem seipsū nominat, eoq; respicit vaticinia Prophetarum, qui omnes Auditores suos ad hunc pastorem remiserunt, ut Scribæ & Pharisei hinc colligerent, se & non aliū eundem esse, de quo David & ceteri Prophetæ prædixerunt, Psal. 23. v. 1. Ezech. 24. v. 23. Esa. 40. v. 11. Ezech. 34. v. 26.

Est autem *Christus pastor ille bonus.*

1. *Ratione Dignitatis.* Licet enim Jacob, Moses, David, & alii pastores non contemnendi fuerint, ut supra diximus, att-

attamen Christo non æquiparandi, sed hic merito omnibus præferendus est, unde etiam ἀρχισυνάγωγος nominatur, 1. Petr. 2. v. ult. A. & ω. principium & finis, Apoc. 1. v. 8. qui facit magna, & incomprehensibilia, & mirabilia, quorum non est numerus. Job. 9. v. 10. Judith 9. v. 4.

Hoc magnum est solatium, in quo Chrysofostomus mirificè lætatur. *Dicat alius*, inquit, *regat me ager meus, & nihil mihi deerit: Dicat alius, regant me negotia mea, & nihil mihi deerit: Dicat alius, regant me amici mei: & nihil mihi deerit: Ego verò dicam cum Davide: Dominus pastor meus, & nihil mihi deerit.* Qui enim super arenam ædificat, non consistere potest, si descendit pluvia, & venerint flumina, Matth. 7. v. 26. Qui verò in Domino confidunt, non commovebuntur in æternum, sicut mons Sion. Psalm. 125. vers. 1.

2. *Ratione bonitatis.* Non enim modò essentialiter bonus est respectu sui, ut verus Deus, à Patre ab æterno natus, juxta illud: Solus Deus bonus est, Matth. 19. 17. & ut verus homo, in tempore ex Mariâ Virgine natus, juxta illud, Hebr. 7. v. 26. sed etiam relative ad oviculas suas, quibus benefacit, Psalm. 116. v. 7. omnibus diebus vitæ suæ. Psalm. 23. v. 6. quod abundè facturus est in vitâ æternâ, ubi pascet eas, & deducet ad vivos fontes aquarum, Apoc. 7. v. ult. ut videant bona Domini in terrâ viventium. Psalm. 27. v. 13.

Ideoque semper ait: *Sum.* Sicut erga genus humanum affectus fui, ante jacta fundamenta mundi, Eph. 1. v. 4: sic etiam in æternum perseveraturus sum: *Sum qui sum.* Exod. 3. v. 14.

3. *Ratione fidelitatis,* ponit enim ani-

mam pro ovibus suis, quod reipsâ quoque præstitit. Tit. 2. v. 14.

Jacob adèò fideliter ovibus præfuit, ut nullas vitæ molestias recusaverit. Gen. 31. v. 40.

Moses tanto affectu Israëlitas prosequatur, ut propter eos, de libro Dei deleri vellet. Exod. 32. v. 10. seqq.

David cum vitæ periculo ovem eruebat de ore leonis & ursi, 1. Sam. 17. v. 34.

Sed nihil pendendum est respectu Christi, qui non modò multas molestias nostrum causâ devoravit, nec modò vitam obtulit, sed & profudit. 1. Petr. 1. v. 18.

O beatos nos, qui tam fideli pastore gaudemus, in quò affectus & effectus concurrunt, qui sic nos pascit, ut non destituamur, omni bono. Psalm. 34. v. 11.

II. *Tanquam lupi victor.* Si enim lupus venit, non cum mercenario aufugio, sed animam pono pro ovibus, ait Christus.

Lupus est Diabolus, quem ideò Christus hoc nomine afficit, ut crudelitatem ejus & insidias nosse, & effugere possimus.

Lupus ovibus maxime infestus est, noctes diesque eorum perniciem moliens: Sic diabolus noster adversarius est, dies noctesque nos devorare quærens, 1. Petr. c. 5. v. 8.

Lupus voracissimus est, & satiari nequit: Sic crudelitas Diaboli nunquam expleri potest, ideò vocatur Abaddon, Apoc. 9. vers. 11. coram eo gaudet mœror, Job. 41. v. 13.

Lupus indefessus est, licet enim semel fugetur, attamen actutum revertitur, quærens, quomodo oviculis nocere possit: Sic Diabolus non facillè abigitur, & licet

Z 3. quan-

quandoque repulsus, tamen redit, assumptis septem spiritibus, nequioribus seipso. Luc. 11. v. 26. Propterea semper vigilare & orare decet, ne incidamus in tentationem. Matth. 26. v. 41.

Lupus est animal fraudulentum, sæpè voce mutata, instar canis latrat, ut sic oviculas commodius invadere possit. Sic Diabolus in angelum lucis se transformare novit, 2. Cor. 11. v. 14. Utitur nonnunquam sacrâ scripturâ, ut simpliciores sub hoc prætextu à fide avertat. Quin & falsis Apostolis idè abutitur, qui eundem scopum præfixum sibi habent, juxta illud:

Non audeat stygius Pluto tentare, quod audeat

Effrenis Monachus, plenaque fraudis anus.

Ideò Christus præmonet nos: Cavete à Pseudo-Prophetis. Matth. 7. v. 15.

Sic ovicula grandi periculo expositi sunt, respectu infernalis hujus lupi, & assecularum ejus: sed Christus faucibus ejus nos eripuit, dum morte suâ mortis imperium abolevit, Hebr. 2. v. 14. 15.

Hinc gloriari possumus: Vicit Leo de tribu Judâ, Apoc. 5. v. 5. & nos etiam vicimus per & propter eum. Rom. 8. v. 37.

Grates Deo persolvimus,
Quod faucibus scelestis,

Velut volucrès cassibus,
Evasimus funestis:

Dirupta nunc sunt retia
Nos fulcit autor dexterâ,
Soli & poli cœlestis.

Gott Lob und Danck der nicht zugab/
Daß ihr Schlund uns möcht fangen/
Wie ein Vogel des Stricks kommt ab/
Ist unser Seel entgangen.

Strick ist entzogen / und wir sind frey/
Des Herren Name steht uns bey.

Des Gottes Himmels und der Erden.

III. *Tanquam gregis auctor*. Inquit enim: & alias oves habeo, quæ non sunt ex hoc ovili, & illas me oportet adducere. Per has oves gentiles intelliguntur, hi peregrinæ vel aliæ oves vocantur, quia non erant ex ovili Judaico, sed sedebant quasi in viâ, instar mendicantium, Matth. 22. v. 10. per peccata quasi à Deo divisi, Esa. cap. 59. vers. 2. Sed Apostolorum ministerio, & illi ad regnum Christi vocati sunt, & factum est unum ovile, & unus pastor, dum medium parietem materia solvit Eph. 2. v. 14.

Ante dicebat, non sum missus, nisi ad oves, quæ perierunt, domus Israël, Matth. cap. 15. vers. 24. quia nimirum juxta munus propheticum venerat Judæis, non ethnicis prædicaturus, unde Minister Circumcisionis vocatur, Rom. cap. 15. v. 24. Ne verò existimemus ac si gentiles plane ex ejus regno exclusi essent, dicit hic quod alios adhuc oves habeat, quæ adducendæ sibi sint, quod per Apostolos impletum, & adhuc hodie impletur, quando ex variis gentibus ecclesiam sibi colligit, & auget. Johann. cap. 1. vers. 12. Actor. cap. 10. v. 15.

Hoc nos grato animo agnoscere debemus, nam & nos olim Ethnici fuimus, sed jam pertinemus ad ovile Christi, in æternum misericordia ejus, & usque in generationem & generationem veritas ejus. Psalm. 100. vers. ult. Nunc certi esse possumus de dilectione ejus, oviculas enim suas non relinquet orphanos, Joh. cap. 14. vers. 18. certi de auxilio ejus, Psalm. 77. v. 11. Certi de protectione ejus in vita & in

in morte, virga enim & baculus ejus con-
solantur nos, ne desperemus, sed cum
Hiob dicere possimus: Etiam si Dominus
occiderit me, tamen sperabo in eo. Hiob.
cap. 13. vers. 15. Tandem animam nostram
assumet in caeleste ovile, *ubi magnus nu-
merus charorum nos expectat*, ut Cypria-
nus ait. Ibi prorsus securi erimus, a leo-

nibus, lupis & ursis, sed in summâ secu-
ritate apud Christum & sanctos Angelos
pascua inveniemus, vitam cum abundan-
tiâ. Joh. cap. 10. vers. 10. Largiatur id no-
bis Dominus noster, Jesus Chri-
stus, Amen.

* *

*

Dominica Jubilate.

Evangelium, Joh. 16. v. 16 --- 23.

EXORDIUM.

DE dilectissimâ Jacobi Patriar-
chæ uxore Rachel memoratur,
quod post acerbissimos partûs
dolores filium enixa fuerit, cu-
jus nomen Benoni vocavit, id est, filius
doloris mei. Pater verò appellavit eum
Benjamin, i.e. filius dexteræ. Gen. 35. v. 18.

Hæc in parte Rachel imaginem repræ-
sentat ecclesiæ militantis, in hæc terrâ,
quæ in specie mulieris parturientis descri-
bitur, Apoc. 12. vers. 2. Est enim mater o-
mnium nostrum, Gal. 4. v. 16. paritq; veros
Dei filios in vitam æternam, ex semine
incorruptibili, per verbum Dei vivum,
quod permanet in æternum. 1. Petr. 1. v. 23.

Sed ante Benoni nomen gerere oportet,
h. e. variis miseriis, ærumnis & cala-
mitatibus subiecti esse tenentur, mundus
enim totus in maligno positus est, 1. Joh.
cap. 5. v. 19. Et quia Christi Jesu sunt, qui
elegit eos de mundo, propterea odit eos
mundus, Joh. cap. 15. vers. 19. Et si no-
cumentum iisdem inferre potest, arbitra-
tur, se cultum præstare Deo. Joh. cap. 16.
vers. 2. Ne dicam varias molestias, & per-

turbationes, quas à die exitus de ventre
matris eorum, usque in diem sepulturæ
devorare tenentur. Sir. cap. 40. v. 1. Mul-
tæ enim tribulationes justorum, Psalm. 34.
v. 20. & dolor in conspectu eorum semper,
Psalm. 38. v. 18. Uade patientia nobis ne-
cessaria est, ut voluntatem Dei facientes,
reputemus repromissionem, Hebr. c. 10.
v. 36. Sic tandem latissima catastrophe se-
quetur, quando Pater cœlestis nomen no-
bis immutabit, ut non amplius Benoni,
sive filii doloris, sed Benjamin, seu filii
dexteræ appellemur, lætam ex ore Christi
vocem audientes: Venite benedicti pa-
tris mei, hæditario accipite, paratum
vobis regnum, à constitutione mundi,
Matth. 25. v. 34.

Hic est communis processus, quem
Deus cum fidelibus suis instituere solet.
In hoc mundo plorare & flere nos oportet,
si ibi gaudere & triumphare volumus:
Sic itur ad astra, ubi non audietur ultra vox
fletus, & vox clamoris, Es. 65. v. 19. sed per
plateas, & vicus ejus Halleluja cantabitur.
Tob. 13. v. 22.

De